

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р. м. вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ ДЛЯ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Остання конвенція Робітничого Запомогового Товариства ухвалила, щоб в місяці квітні повести ударну кампанію за найбільшнім членстві Робітничого Запомогового Товариства.

Робітниче Запомогове Товариство — організація ще дуже молода й тільки за останній рік почала зростати скоршим темпом. Почала зростати тоді, коли робітництво побачило її дійсну користь. Бо на початку робітництва не хотіло вірити, що українські робітники є в силі створити власну таку організацію, яка за одного долара чи 50 центів місячної вкладки виплачувала б своїм членам ту допомогу, про яку говориться в її статуті. По правді сказавши, українське робітництво не вірило у свої власні сили.

До Р.З.Т. вступували на початку лише ті робітники й робітничі, що були вже членами інших робітничих організацій, головню ТУРФДім і то не всі. А ті що вступували, то робили це скорше з обовязку, чим з переконання, що ця організація стане в тяжку хвилину їхнього життя їхнім найкращим товаришем.

Тепер вже так ніхто не думає про Р.З.Т. Тепер вже ніхто не скаже, що вступаю до Р.З.Т. лише з пролетарського обовязку, але такі кожний каже, що вступає тому, що ця організація за короткий час свого існування доказала своїми великими ділами, що вона для робітника є так потрібна, як хліб та вода. Що це є так, вистарчить лише прочитати подяки Головному Зарядові та місцевим членам і членкиням тих, що лежали хорі й отримали допомогу та догляд.

ЧОМУ ПОТРІБНА УДАРНА МІСЯЧНА КАМΠΑНИЯ.

Коли-ж та організація така корисна й що користь зрозуміло вже робітництву, то чому ж ударна кампанія? — таке питання може дехто поставити. Тому, що не все робітництво докладно знає про Робітниче Запомогове Товариство, дехто має про него від ворогів мильні інформації, а є ще й такі, що нічого не чули про Р.З.Т. Це ті, що нічого не читають, нічим не цікавляться. Інші, знову, знають і відносяться "симпатично", але чомусь це отягаються. Тому до цих робітників та фермерів треба стало говорити, агітувати, доказувати, щоб переконатися, що для їхньої власної користі вони повинні найскорше стати членами Р.З.Т.

Щоб переконатися, кому й яка користь з Робітничого Запомогового Товариства — вистарчить лише заглянути в його звіти. Робітниче Запомогове Товариство завжди регулярно дає свої фінансові звіти до загального відома, в яких виказує цифрами й іменами людей та місцевостей, хто має з него користь. З початком слідуючого місяця Годовний Заряд Р.З.Т. подасть до відома свій звіт за останні три місяці, в якому викаже, як організація розвивається та як стоять її фінансові справи.

ЗРІСТ Р.З.Т. ВІД ОСТАННЬОЇ КОНВЕНЦІЇ.

Третя конвенція Робітничого Запомогового Товариства відбулася 21 і 22 січня ц. р., отже не сповна два місяці тому назад. Ця конвенція ствердила, що Р.З.Т. за минулий рік придбало 2,200 нових членів, а загально підчас конвенції числило 3,500 добре стоячих членів. Від часу конвенції — Р.З.Т. зросло на 400 членів і коли пишуться ці рядки, то воно має вже 3,900 добре стоячих членів. Але коли ці слова читатимуться у Венкувер, то Р.З.Т. матиме 4,000 членів. Ми кажемо це сміло, бо на руках у нас є відомості, що на останньому концерт-мітингу в суміх ліній Торонто вписалося до Р.З.Т. 60 нових членів, аплікації яких до Головного Заряду ще не наспіли.

Коли-ж ми візьмемо чисельність українського населення в Канаді й порівнаємо його до членства Р.З.Т., то скажемо: темп росту Р.З.Т. це такий заповільний, звяжши його користь для працюючих. А українське населення в Канаді на 99 процент працююче. Щоб приспішити цей зріст — потрібна якраз ударна кампанія.

ПОПРАЦЮЮЧИМ В МІСЯЦІ КВІТНІ ДЛЯ СВОЄЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Ми, організовані робітники й фермери, щойно скінчили місячну кампанію допомоги будові Укр. Роб. Дому в Торонто, а в деяких місцевостях може ще й не скінчили. Одну кампанію скінчили, другу починаємо. Часу на відпочинок нема. За нас відпочивають ті, що ніколи нічого не роблять. Та ми працюємо не гордуємо, але хочемо й боремося, щоб оwoчі праці належали до тих, що працюють, а не до тих, що ледацюють.

З днем 1, квітня ми починаємо місячну працю в користь Робітничого Запомогового Товариства, в користь всіх тих, хто стане його членами. А його членами повинні стати кожний робітник і робітниця. Повинні стати ради самих себе, своїх дітей та ради свого майбутнього.

Ми ніні здорові, працюємо (не всі) і уважаємо себе щасливими — так бодай говориться. Але ми не знаємо, що нас завтра чекає. Завтра може статися каліцтво, слабкість, а тоді ні праці, ні средств до життя, ні за що лікуватися. А тут ні батька, ні брата. Або хоч є батько чи брат, то не завжди й вони допоможуть, і хоч раді-б та самі біди. Ще гірше, коли чоловік хорий, а діти й жінка холодні й голодні. Коли-ж прийде смерть — родина лишається безрадна, безпомічна.

Ось в таких тяжких випадках ніхто й ніщо не замінить чоловікові Робітничого Запомогового Товариства. Це вже засвідчили сотки випадків за недовгий час існування Р.З.Т. Це ще засвідчать тисячі випадків в майбутньому.

Також треба пам'ятати, що коли-б ми, робітники, як то кажуть, не хоріли й не боліли, то все одно нас чекає старість. А старість — не радість. Не дурім себе, що до цього ще далеко. Не дурім себе, що ми на старість зашпаруємо стільки центів, що нам хватить на чорний день. Не хватить нам їх на чор-

ний день, коли нам не хватає їх на білий. А коли ми станемо громадню членами Р.З.Т., то воно подбає про нас і на старість. Ось воно придбало вже фарму для збудовання на ній притуку для старих і немічних членів своїх, для дітей, що лишилися сиротами. Чому-б що справу відкладати? Та тому-ж, що нас мало ще. Коли-б нас замість чотирьох тисяч членів було чотирнадцять тисяч, то притук було-б збудовано протягом двох місяців.

І він буде збудований і то в недовгий час. Буде — бо наша організація зростає. Треба тільки цей зріст приспішити в місяці квітні. Докладіть, товариші й товаришки, всіх старань, щоб всі відділи Р.З.Т. по цілій Канаді, яких є вже 71, зросли у квітні своїм членством. Улаштовуйте масові віча, пояснюйте працюючим значіння й користь Р.З.Т.! Промовляйте на концертах, представленнях про Р.З.Т., організуйте нові відділи! Будуйте міцну запомогову організацію працюючих! За всякими інформаціями зголошуйтеся до

WORKERS BENEVOLENT SOCIETY

Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

БІЛОРУСЬКІ ПОСЛИ АРЕШТОВАНІ ПОЛЬСЬКОЮ ШЛЯХТОЮ.

Уряд Пилсудського розпочав в половині січня ц. р. масовий терор проти білоруського населення, арештувавши чотирьох білоруських послів до польського союму, фотографію яких містимо нище, та сотки білоруських селян, наповнивши ними тюрми. Послів оскаржено за державну зраду і їм грозить смертна кара. Арештовано послів без згоди союму, однак сойм пізніше на своєму бурливому засіданню, проти головіс комуністичної фракції та клубів національних меншостей, ухвалив видати білоруських послів шляхетському суду.

Арештовані білоруські послы: Рак-Михайлаовський, Тарашкевич і Метал, та посол незалежної селянської партії Головач.

Білоруські послы томляться у в'язниці, чекаючи суду. Попередню вони сиділи у віленській тюрмі, де проголосили голодівку, але тепер є вісти, що їх перевезено в тюрму на Познаньщину.

Коли 5. лютого білоруські селяне організували в ярмарку в Косові, на Полісі, демонстрацію, вимагаючи звільнення послів, то поліція почала стріляти в мирних демонстрантів, вбивши 6-ох селян, а багатьох поранивши.

На Білоруси й далі шаліє скажений терор польської шляхти, а представники народу сидять в тюрмі чекаючи суду.

КИТАЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ-БАНДИТ.

В останніх роках, коли в Китаю розгорілася громадянська війна, на сторінках світової преси дуже часто згадують ім'я генерала Чан-Цю-Ліна, або, як його люблять величати капіталістична преса "лівничого військового лорда". Чан-Цю-Лін, це найбільший етові реакції в Китаю, найзавзятіший ворог визвольного китайського руху, що веде його партія Кумінтанг і кантонський революційний уряд. Піддержують Чан-Цю-Ліна імперіалістичні держави, в першу чергу Японія, очевидно для своїх шілів.

Хоч як багато пише капіталістична преса світа про Чан-Цю-Ліна, всетаки ніде не було ще надруковано його докладнішого життєпису. Причиною цьому те, що капіталісти просто соромляться хвалитись своїм "союзником". А життєпис дуже цікавий. Ось послушайте.

Уродився Чан-Цю-Лін в полудневому Китаю. Батько його був чорнороб, мати жebraчка, що збирала на сміттю ганчірки. Не навчився Чан-Цю-Лін ні писати, ні читати. Хлопцем збирав рослини і вчився лікувати худобу. В 1894 році, коли Японці рішили підбити Китай, Чан-Цю-Ліна завербували до тодішньої царської китайської армії. Одягли його, узброили. Але він не витерпів, дезертирував. Коли жандармерія почала переслідувати його, сховався на католицьку фарму св. Йосифа, де став слугою. Але за 14 днів його віддалили. Почав просити місіонарів, щоб не робили цього. Тоді запропонували йому перейти на християнську віру і стати правовірним католиком.

Чан-Цю-Лін згодився, прийняв християнство. Коли йому було 22 роки, покинув місіонарів і рішив повернутися в рідні сторони. По дорозі роздобув 7 рублинів і хутко найшов 7 людей, оочих до грабунку. Створив з них бандитську ватагу і зміло керував нею. Спершу нападав з своїми бандитами тільки на подорожників, Грабував і убивав. Описля

Ту-Лі-Сам вийшов на двір зразу — наткнувся на 30 рублинів, намірених в него бандитами Чан-Цю-Ліна. Вистріли, Ту-Лі-Сам впав поцілений на землю. Вибіг одягнений Чан-Цю-Лін і наказав стягти голову своєму приятелю. Потім вколов його острогами і вихром помчався до палацу заступника царя. Його зараз-же допустили до "їх величності". Радий Чан-Цю-Лін з гордістю положив на царський стіл ще теплу голуву Ту-Лі-Сама. І з цього часу став "почесною людиною". Описля хутко робив кар'єру в армії аж до 1911 року, коли

вибухла китайська революція. В ній виступив Чан-Цю-Лін, як ворог революції і як неомічений пан північних провінцій Китаю.

Сьогодні той неграмотний генерал-бандит, підбурювальний і добре плачений європейськими та японськими імперіалістами, напружує всі сили, щоби здержати побідоносний похід революційної кантонської армії, що бореться за звільнення і об'єднання цілого Китаю в одну вільну республіку. І здається, ніколи ще не був такий певний кінець генерала-бандита Чан-Цю-Ліна, як тепер. Поживемо — побачимо.

НЕ ВСІ СОБАКИ МАЮТЬ СОБАЧЕ ЖИТТЯ.

Читаємо в буржуазній пресі сумну вістку, а саме, що у великих містах брак свіжого повітря для собак. Надто шкідливий ефект має на собак повітря багатонаселеного міста Лондону та інших міст в Європі. Через брак повітря та місія для прогуляк, собаки великих міст надмірно товстіють, дїстають неврастенію й інші недуги. В Лондоні собаки не можуть вільно пройтись хідниками через переповнення їх людьми, а вулицями наражені на небезпеку попасти під автомобіль.

Щоб рятувати це собаче положення, найшовся добродій, по назвику Спрат, який закла в місцевості Бідінгтон, в Англії, комбінований готель-госпіталь для собак. Кілька тижнів після розіслання оголошень готель-госпіталь переповнено собаками й ніні в листі довгий список собак, що бажали-б попасти до цього готелю.

В готелі-госпіталі собаки переходять пильну екзамінацію ветеринара-фізика, який кожній собаці признає характер лічення. Кожна собака має окрему кімнату, постіль у формі дивану, або подушок.

Кожного разу, коли собаки йдуть на прохід, кімнати їх перерішуються, прибираються. Снідають собаки в 9-ій годині рано, а до 3-ої по полудні мають примусову прогулюк, після чого обідають. Ті, що їм після припису належить, дістають це вечеру, а в 8-ій годині вечером лягають спати.

Після двох-трьох тижнів лежіння, собаки вертають здоровими, свіжими до своїх владителів у великі міста, з засобом нової енергії на певний сезон міського життя.

Успіх готелю-госпіталю так великий і собач-пацієнтів так багато, що добрий містер Спрат проголосив, що він збудує цілу низку таких собачих готелів в Англії.

Це ми подаємо майже дозвільно за англійською буржуазною пресою й повторюємо за святим письмом: "Блаженні їже скоти милое".

Чому-ж би не змілосердитися над собаками, що їм не хва-

тати тактику війни, тактику, яка доведа-б до ще більшого ослаблення робітників. Компартія противиться й буде противитись всякому поділу й дуалізму. Вона ганила Конгрес за те, що він через свою засліпленість помагає цим обом явищам. Велике діло, з яким доведеться стрінутись новому Конгресові і яке зміцнить його становище супроти старої організації, буде організування неорганізованих. Тут він має нагоду з'організувати тисячі неорганізованих робітників в юні металеви, текстильні і ин. робітників. Інтернаціональні юні полішили це поле неоранім, будучи самі каліками через свої юрисдикційні пересуди.

Це-ж означає, що новий центр має бути чимсь більше, як тільки законодавним чинником. Він мусить поробити заходи, щоб вислати організаторів на фронт, яких кошти удержання були розділені на юніційні відділи відповідно до числа їх членів.

В організації було лежати його сила. А ця організація повинна йти по лінії індустріального юніонізму — одна юніція для кожної галузі промислу. І цим духом дихає вже багато юній, які мають сьогодні своїх представників в Мон-треалі.

Канадійське Брацтво Залізнодорожників вже від давня чекає амальгамації. Майнери, робітники електричної комунікації й інші вже з'організовані сьогодні на засадах індустріального юнію.

Коли-ж новий центр працюватиме в тім самій дусі, то без сумніву відіграє він історичну роль, в організуванні канадійської праці.

НА ЗАКІНЧЕННЯ КАМΠΑНІЇ.

Офіційно всеканадійська місячна кампанія допомоги будові Укр. Роб. Дому в Торонто закінчилася пару днів тому. Закінчилася для тих, що докладно всім старань та цілий місяць присвятили цій кампанії. Але ми знаємо, що є такі, що дуже мало, або й нічого ще не зробили для будови Укр. Роб. Дому в Торонто. Коли є такі організації — то для них кампанія ще не скінчилася і не скінчиться, аж поки вони не виконають своїх обовязків зглядом Укр. Роб. Дому в Торонто.

Судачи по відгуках у нашій пресі — робітничо-фармерської організації широкі працювали в місяці від 15. лютого до 15. березня, щоб допомогти торонтоським товаришам збудувати освітню інституцію. Працювали також й поодинокі члени та членкині й читачі нашої преси. Тепер-же, з кінцем місяця, ми повинні зробити підсумки цій кампанії. Підсумки не тому, що кортить нас знати, як помогли торонтоським товаришам, але тому, що саме тепер дуже ці гроші потрібні в Торонто. Недавно повідомлялося вже в "Укр. Роб. Вістях", що наспіває час платити контракторові рату. Від заплачення цієї рати вчасно й повністю залежить хід будови на далі.

Тому ми виваємо всі ті наші організації, що своє завдання виконали, вислати фонди до Ц.В.К. ТУРФДім з повним поквитованням. Виваємо всіх тих товаришів читачів нашої преси, що отримали листи для збірки жертв, щоб вернули їх до Ц.В.К. Хто-ж ще нічого не зібрав, то повинен постаратися виконати свій обовязок в найбільшому часі.

Пам'ятайте, товариші й товаришки, що торонтоські робітники чекають нашої допомоги й ми ї повинні негайно дати. Хто дає зараз, той дає два рази.

За Ц.В.К. ТУРФДім, М. Шатульський, секр.

Дня 22. лютого ц. р. наслідком зарядження люблінського воеводства поліційної власті приступили до ліквідації робітничо-селянських організацій на терені Підляшшя. Арештовано понад 40 осіб в Сідляч, Лукові, Константинові й Угрові.

СТАНОВИЩЕ КОМПАРТІЇ ДО НОВОГО ВСЕКАНАДІЙСЬКОГО КОНГРЕСУ.

Центральний Виконавчий Комітет Компартії Канади оголосив слідуючу заяву про своє основне становище до конференції незалежних юній, яка відбувається зараз в Монреалі в цілях сформування Всеканадійського Конгресу Праці.

Компартія Канади вітає радо цей крок, що його підприємляли незалежні юні в напрямі злиття всіх сил в один спільний трейд-юнійний центр. На ша партія остерігала Трейд Конгресу протягом кількох останніх років, що коли він не покаже свого обличчя, не відчинить своїх дверей для незалежних організацій і не виявить своєї політичної лінії відносно дозволу для незалежних юній прилучитися до нього, то скорше, чи пізніше вони будуть приневолені створити для себе окремий центр. Але бу-

дучи далеким від того, щоб віднести прихильно й вирозуміло до резолюцій лівого крила за амальгамацією і національною трейд-юнійною автономією, Конгрес волів продовжати своє становище як приципка до А.Ф.А., — "зако-нодавчий речник" її. На останній конвенції Конгресу урядники Мура виповіли фактично війну незалежним юнім.

Але Компартія мусіла-б жаліти над цим і поборювати таку саму тактику по стороні нового Конгресу. Канадійське робітництво потребує не розриву, а більше єдності. Новий Конгрес зробить добру привітність для канадійського робітництва, коли воно виїде з точним поглядом консолідації обох Конгресів. Поле діяльності для обох центрів є досить широким і нема потреби приміно-